

Lejlighed til at forsøge at række Arbejdsgiverforeningen og dens Formand, Hr. Langkjær, en hjælpende Haand. Dette er altsaa ogsaa sket ved denne Lejlighed, og jeg antager, at Arbejdsgiverforeningens Formand netop i Øjeblikket vil sætte særlig Pris paa en saadan Haandsrækning. Nu er jo Forholdet det, at Vanskelighederne i meget høj Grad ligger hos Bankerne, der skruer Diskontoen op, hos Kapitalisterne, der trykker Obligationskurserne, hos Leverandørerne, Teglværkerne og Tømmerfirmaerne. Jeg skal indrømme, at det ærede Medlem ogsaa lige strejfede dette; men naar han omtaler disse forskellige andre Faktorer, Bankerne, Kapitalisterne, Leverandørerne o. s. v., er der ikke den Kraft i Talen, det Sving over det ærede Medlem, som naar han gaar løs paa Arbejderne i Anledning af 8 Timers Arbejdsdagen og de høje Lønninger og alt, hvad der nu bliver sagt i den Henseende.

Det ærede Medlem nævnte i denne Forbindelse, at der ogsaa var Mangel paa Tilgang af Lærlinge i Byggefagene. Med Hensyn til dette Spørgsmaal er Forholdet sikkert det, at hverken Mestre eller Arbejdere forsætligt søger at hindre Tilgang til Faget; Arbejderne gør det i hvert Fald afgjort ikke. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at pege paa en meget uheldig Bestemmelse i den nye Lærlingelov, og det kunde maaske være muligt nu at faa denne Bestemmelse ændret, da Lærlingeloven netop er forelagt i dette høje Ting til Revision. Der trænges for Bygningshaandværkslærlinges, Murer- og Tømrelærlinges Vedkommende til en noget anden Formulering af Lovbestemmelserne end for Lærlinge i Fag, der kan beskæftige deres Arbejdere regelmæssigt fra Aar til Aar. Det er nævnt for mig af Bygningshaandværksmestre — og det er for øvrigt ogsaa bekræftet af Bygningsarbejdere —, at den nuværende Lærlingelov vanskeliggør Murermestre og Tømremestre at antage Lærlinge paa aarelange Perioder, saaledes som Lærlingeloven forudsætter, idet en saadan Mester kan have fuldt op af Arbejde i Aar og Brug for alle de Svende og Lærlinge, han kan faa, medens han slet ikke er sikker paa at kunne beskæftige Lærlinge i det eller maaske de følgende Aar. Her trænges der til en ændret Bestemmelse. Saa vil det ærede Medlem muligvis kunne faa Anledning til at lade dette Nummer udgaa af Grammofonen, naar Talen fra den Side er om Arbejdernes mindre heldige Forhold med Hensyn til Opførelse af Bygninger.

For øvrigt vil jeg blot erindre om, at

det kun er faa Dage siden, det ærede Medlem selv nævnte, at der fra kompetent Side er gjort opmærksom paa, at flere Hundrede Bygningssnedkere, Murere og Tømrere er ledige over hele Landet og ikke kan faa nogen Beskæftigelse, skønt Vejret hidtil ikke har hindret Fortsættelsen af Boligarbejdet og der jo ogsaa træffes Foranstaltninger til at gennemføre Boligbyggeri om Vinteren, selv om der indtræder nogen Frost. Der kan i alt Fald ikke med Grund tales hverken om den forkortede Arbejdstid eller Mangelen paa Arbejdere i Øjeblikket. Og skulde der, som der jo har været en enkelt Periode, blive Mangel paa Bygningsarbejdere, ved vi jo, at der i en saadan Periode er indforskrevet i Hundredevis af tyske Murere, uden at Bygningshaandværksarbejderne har modsat sig det. Der er derfor ingen som helst Grund til at tale om dette Spørgsmaal paa den Maade, det ærede Medlem har gjort. Hvad det gælder om, er kun at faa Arbejdet fordelt noget mere efter Tiden.

Det gjorde aabenbart det ærede Medlem meget ondt, at han ikke kunde give Københavns Grundejerforening Ret i de Betragtninger, den har fremsat, og de Beregninger, den har anstillet angaaende Boligrigeligheden her i København, men det var ham ikke, selv med den bedste Villie, muligt at tiltræde disse Beregninger, som jo ogsaa er bundforkerte. Men det ærede Medlem maatte indrømme, at her i København burde der maaske nok træffes særlige Foranstaltninger, da der jo var Bolignød her; men i det øvrige Land skulde Venstres Retning holdes, den Retning, som man en Gang var slaaet ind paa.

Men nu er Forholdet det, at der er lige saa stor Bolignød i mange Byer som i København. Man kan se det paa de ledsagende Bilag med Oplysninger om Mangelen paa Lejligheder. Paa første Side tales der om den øjeblikkelige Mangel paa Lejligheder i København. Der trænges, som det er statistisk godtgjort, til 7 000—8 000 Lejligheder — det er det Antal, som er nødvendigt for at skaffe nogenlunde ordentlige Boligforhold —, men i Øjeblikket staar man ligefrem og mangler 1 400 Lejligheder. I samme Forbindelse er der Opgørelser fra f. Eks. Aarhus og Odense over den øjeblikkelige Lejlighedsmangel. Fra Aarhus opgives det at være 900 og fra Odense 600 manglende Lejligheder i Øjeblikket. Nu vil det ærede Medlem maaske sige, at i Aarhus har man en socialdemokratisk Borgmester og et dito Byraad, og de har maaske smurt for tykt paa; men i Odense har man